

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Herausgeber: Societad Retorumantscha
Band: 76 (1963)

Nachruf: Prof. Armon Cantieni
Autor: Guidon, Jon

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 03.05.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Prof. Armon Cantieni

Jon Guidon

Als 8 da settember 1962 es mort ant temp, — duos dis ant cha'l vess cumpli 55 ons —, inaspettadamaing e dandettamaing *prof. Armon Cantieni*, magister da musica a la Scoula chantunala. Seis decess es ün greiv cuolp eir per la cultura dal chant rumansch e dal chant in Grischun in general.

Armon Cantieni es nat als 10 settember 1907 a Winterthur sco seguond figl da Robert Cantieni, nos cumponist inschmanchabel. Pac pü tard es la famiglia ida a star a San Murezzan, lura a Samedan e dal 1915 davent a Scuol. Uschea ha Armon passantà sia infanzcha in Engiadina chi'd es insè dvantada e restada sia *patria* ch'el ha amà trasoura cun tuot la forza da seis cour ed in cuntinuanta increschantüna. A quista cumbinaziun da seis destin varan nus Rumantschs d'ingrazchar las intimas chanzuns ch'el ans ha regalà.

Da seis bap, ma eir da sia mamma chi d'eira eir fich musicala, ha Armon Cantieni iertà seis ourdvart bun dun musical. Co as varan ils genitours Cantieni allegrats cur cha quist dun s'ha palantà vi e pü! Il bap ha dat svest la prüma instrucziun in sunar clavazin e til intimaiva adüna darcheu, schi sforzaiva forsa da voutas eir, da sunar, da möd cha'l pover mat, chi füss i pü gugent a giovar culs pluoders, marmuognaiva minchatant: «adüna sunar, adüna sunar». Ma il bap savaiva bain avuonda perche ch'el faiva sunar e sunar.

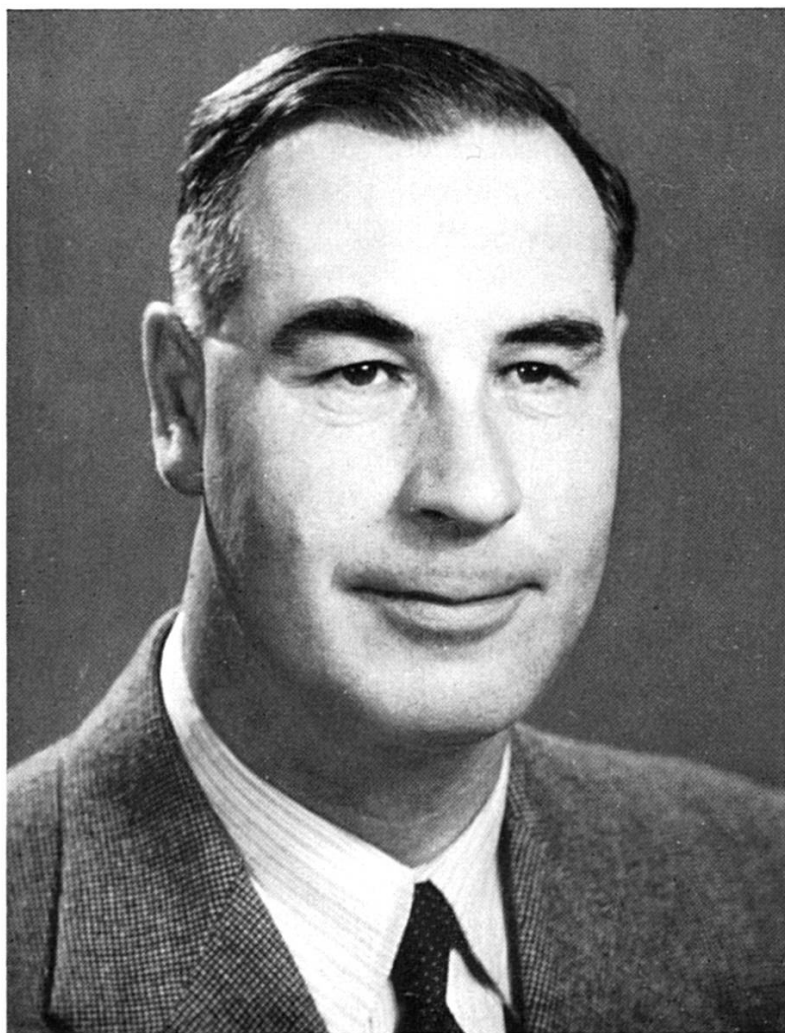
Dal 1921 s'ha la famiglia Cantieni domiciliada a Cuaira, ed Armon ha frequentà il seminar da Scoula chantunala. Dürant quels ons ha'l gnü instrucziun in musica pro sar prof. Deutsch a la Scoula chantunala e pro giunfra Gutsch a la scoula da musica, per cuntinuar lura dal 1926/27 cul stüdi da musica a Paris a l'Ecole normale de Musique, (2 semesters), cun instrucziun in clavazin pro Levy e davo pro Cortot ed in armonia e cuntrapunct pro Nadia Boulanger. — Fingia avant s'avaiva il giuven occupà cun plaschair

eir da cumpuoner. A Paris es gnü dat a quist dun la sgüra fundamainta. Dal 1927 — 32 ha sar Armon absolt ün'instrucziun ulteriura ed intensiva al conservatori da Turich pro'ls magisters da musica Ernst Isler (orgel), Walter Lang (clavazin), Paul Müller (contrapunct) e Doubs (diriger). El ha conclüt seis stüdis cun success e cul diplom da concert per orgel, chi'd es stat trasoura seis instrumaint predilet. Mo sar Armon ha lura amo cumplettà sias cugnuschentschas dal 1934/35 in duos semesters al conservatori da Basilea in frequentond cuors per dirigents (pro F. Weingartner) e per chant da solo (pro Althaus). A Basilea ha'l pudü diriger duos concerts da la società de concerts.

Uschè bain preparà ha sar Armon lura cumanzà sia multifaria operusità sül vast chomp da la musica. Quia esa amo da manzunar cha'l vaiva fingià sco scolar chantunal sunà solos da clavazin ed accompognà pro chanzuns in concerts da cors cha seis bap dirigiva. Fingia dūrant il stüdi ha'l eir dirigi sves cors. Davo seis retourn in Grischun ha sar Armon surtut la direcziun da divers cors in ed our d'chantun. Cul cor masdà da Landquart, ch'el ha diret dūrant 32 ons, ha'l chantà eir oubras importantas e greivas da Vittoria, Palestrina, Schubert, Beethoven e.o. ed ha gnü cun quel cor eir adüna bun success a las festas da chant districtualas e chantunals. Plünavant ha sar Armon cooperà sco solist sül clavazin o sün l'orgel, — o accompagnond chanzuns —, in blers concerts da cors in ed our d'chantun. Sco organist ha el funcziunà 17 ons a Haldenstein.

Sper sia lavur da dirigent ha sar Armon dat in quels ons eir sves concerts da clavazin e d'orgel in ed our d'chantun ed al Radio. Seis repertori d'eira rich e tendschaiva da Bach fin a Ravel e Bartok. Pro quists concerts sun sia tecnica, seis dun d'interpretaziun, sia sgürezza stilistica e la bellezza da tun da seis sunar adüna darcheu gnüts arcugoschüts eir dals perits. Plünavant accompognaiva'l in quels ons in concerts a solists e cors.

Dal 1937 es sar Armon gnü tschernü sco magister da musica a la Scoula chantunala, (per orgel, clavazin, teoria da musica, chant e direcziun dals cors), ed ha stuvü dedichar da quel mumaint d'avent bod tuot sias forzas a la nuova incumbenza. Mo a sia inclinaziun favurida, al cumpuoner, ha'l dedichà eir da là inavant seis temp liber. Sül nouv post ha sar Armon pudü diriger alternativamaing

Prof. Armon Cantieni

ils trais cors da la scoula ed ha cun quels chantà eir da sias aignas cumposiziuns, tanter quellas sco la pü gronda il psalm 146 per cor masda, solo ed orchester (1947). Dal 1956 ha'l chantà cun quel cor il «Deutsches Requiem» da Brahms. Quai es stat la culminaziun da sia operusità sco dirigent a la Scoula chantunala, perche l'on davo ha'l, per chaschuns da sandà, stuvü renunzchar a l'ulteriura direcziun da cors da la scoula.

In connex cul chant esa amo da far resortir, cha sar Armon es, sco dirigent cun gronda savüda ed ota qualificaziun ariguard la cultura da chant, eir gnü suvent clomà a funcziunar sco arbiter a festas da chant districtualas, chantunalas ed a las festas federalas a San Galla (1954) ed a Genevra (1960).

Sar Armon d'eira ün vair magister per chaschun da sias capacitats musicalas, da seis exaimpel e da sia bainvuglientscha e buntà, e perquai giodaiva'l la confidenza e l'affecziun da seis scolars. Quista sia operusità e la Scoula chantunala porta e portarà eir rich früt coura in nossas vals. Eir da seis collegas d'eira'l fich predschè e restarà pro els in grata memorgia.

Sper sia intensiva actività da dirigent, solist e magister ha sar Armon s-chaffi i'l cuors dals ons, prochatschè d'üna inclinaziun interna e d'ün dun innat, üna cuschidraivla ouvra musicala chi vain arcugnuoschüda e pretschada fich eir dals perits per sias qualitats tecnicas, stilisticas, formalas e melodicas. Quist'ouvra cumprenda cumposiziuns per orgel e clavazin, chanzuns per solo e per cor, greivas e pü leivas, sün texts rumantschs e tudais-chs e sün agens plets —e sco ouvra pü gronda da chant il psalm 146 per cor masda, solo ed orchester. Sar Armon ha cumpuonü sün giavüsch eir bain bleras chanzuns per festas da chant. Eir quistas perdütteschan sia premura da s-chaffir chanzuns da valor. Sco solist d'orgel e clavazin e sco dirigent ha'l adüna darcheu pudü interpretar sves sias ouvras chi sun vairamaing il spejel da sia orma richa e sensibla. In diversas da sias chanzuns vibrescha ün vair tun popular. Surtuot a nus Rumantschs ha sar Armon dat cun sias chanzuns ün prez-chus regal chi til asgüra atras ils temps üna grata algordanza pro'l pövel rumantsch. Chi nu chanterà adüna darcheu gugent e cun giodynamaint «Il clam da l'ura», «Il cumün in silenzi», «Mai», «Turnadas sun las randulinas», per nomnar be ün plüch.

Dal 1952 ha sar Armon publichà una collecziun da chanzuns per cor masdà, üna seguonda collecziun es pronta per la publicaziun. Puchà cha sar Armon nu po dudir il rebomb eir da quella. Natüralmaing cuntegnan eir ils cudeschs da chanzuns edits da la Lia Ruman-tscha e quels per las scoulas chazuns da sar Armon. Sias chanzuns sun gnüdas e vegnan chantadas suvent in Grischun ed utro ed al radio.

Udin amo quai chi disch ün perit chi pretscha tuot sia ouvra musicala: «Sias chanzuns sun scrittas cun profuond sentimaint. In sias chanzuns per cor es Armon Cantieni stat bun da dir il pü perfet-tamaing quai ch'el laiva dir. El ha chattà e sviluppà in la sfera da la chanzun seis agen möd da dir e seis stil persunal. In sias chanzuns as spievla per uschèdir la clera e glüminusa cuntrada engiadinaisa chi al staiva uschè a cour.» —

Eir scha la malavita ans surprena adüna därkeu ans impissond a la mort premadüra dad Armon Cantieni, schi consolescha l'impissamant cha sia vita es statta richa ed ha prodüt valuors chi perdüran, sco eir cha sia operusità e sia ouvra cun gnüdas arcugnuoschüdas e vegnan pretschadas. E sur tuot glüscha l'algordanza a sia fina e nöbla persunalità.